

УДК 327:341.24(477)(100) + 351.86:355

DOI <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2026-23-6>

Сергій Дерев'яно

ORCID: 0000-0003-3848-7072

Владислав Авруцький

ORCID: 0009-0007-2410-9712

РОЛЬ НОВІТНІХ БЕЗПЕКОВИХ УГОД УКРАЇНИ І ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВ ДЛЯ ГАРАНТУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ

У статті аналізуються безпекові угоди між Україною і зарубіжними країнами, які в умовах Війни за Незалежність України формують нову архітектуру гарантій безпеки через об'єднання зусиль держав і їх об'єднань для надання довгострокової воєнної допомоги нашій державі та її повоєнного відновлення. Укладені впродовж 2024–2025 років близько 30 угод спільні за метою (довгострокова підтримка та оборонна співпраця), але відрізняються за масштабом і спеціалізацією залежно від держави-партнера.

Здійснено порівняльний аналіз текстів угод, які охоплюють правові, політичні, економічні та безпекові аспекти, за їх основними типовими структурними компонентами: військова та технічна підтримка, гарантії та консультації, оборонна промисловість та спільне виробництво, обмін розвіданими й безпека інформації, гуманітарна та фінансова підтримка. Доведено, що військова допомога варіюється від простого постачання зброї до глибокого спільного планування та будівництва спроможностей; закладені в них механізми стратегічних консультацій і гарантій у разі нового нападу дозволяють Україні поєднувати багатосторонні гарантії з конкретними двосторонніми зобов'язаннями; інтеграція оборонної промисловості партнерів може стати шляхом до створення надійного внутрішнього виробництва озброєнь в Україні. Акцентується на специфіці відображення в угодах питань інформаційної безпеки і кібербезпеки, залучення України до колективних систем протидії дезінформації, а також логістики гуманітарної допомоги і судового переслідування воєнних злочинів.

Обґрунтовується, що існуючі суттєві відмінності між прописаними в угодах підходами і зобов'язаннями окремих держав, відображають їх індивідуальні національні пріоритети. Особливу увагу надано тому, як угоди сприяють зміцненню обороноздатності, залученню міжнародної підтримки та реалізації стратегічних цілей України, її європейських і євроатлантичних інтеграційних прагнень в умовах триваючої війни та післявоєнного відновлення, формування нового світового і регіонального міжнародного порядку.

Ключові слова: *військова безпека та оборона, геополітика, державний суверенітет, європейська і євроатлантична інтеграція, зовнішня політика, міжнародна безпека, міжнародні відносини, міжнародні договори та угоди, національна безпека, національні інтереси, світовий і регіональний порядок, територіальна цілісність.*

Вступ. З початком повномасштабної збройної агресії російської федерації Україна зіткнулася з безпрецедентними викликами для своєї національної безпеки, від вирішення яких залежить сам факт її існування як суверенної держави. Науковцями і політиками – українськими і зарубіжними – сформульовано чимало прогнозів щодо формату завершення війни рф проти України, й по мірі її перебігу продукуються нові. Кожен із них відрізняється різною мірою ймовірності, найбільш бажаною, вважаємо, є воєнна перемога на полі бою – Збройні

© С. Дерев'яно, В. Авруцький, 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)



Сили України контрнаступом знищать ворога й очистять всі тимчасово окуповані території. Усвідомлюючи, що такий сценарій супроводжується великими ризиками та втратами, українська влада докладає чимало зусиль для дипломатичного вирішення – забезпечення широкої міжнародної підтримки Української формули миру; об'єднання зусиль держав і їх об'єднань, міжнародних організацій, санкційного тиску на РФ, щоб спонукати її припинити агресію. Ключовим елементом стратегії України із забезпечення державного суверенітету, територіальної цілісності та обороноздатності, дієвим інструментом дипломатії стали зусилля України з укладання двосторонніх та багатосторонніх безпекових угод із міжнародними партнерами. Здебільшого ці угоди, зокрема, базуються на Спільній декларації країн «Групи семи» від 12 липня 2023 року, яка заклала основу для співпраці з країнами G7, іншими державами та Європейським Союзом [7] і мають спільну мету – довгострокову підтримку та гарантії безпеки України.

З тих пір було підписано близько трьох десятків безпекових угод, та цей список продовжує розширюватись. Угоди охоплюють широкий спектр співпраці, включаючи військову, фінансову, економічну підтримку, а також сприяння інтеграції України до європейських структур (НАТО і ЄС). Підготовка і підписання цих угод є результатом зусиль українських дипломатів. Реалізація угод має критично важливе значення для нашої стійкості: об'єднання зусиль світової спільноти повинно стати надійною гарантією безпечного повоєнного розвитку держави, запобіжником проти ймовірної майбутньої агресії ворога.

Досліджувані події ще не стали предметом наукових досліджень. Аналіз політико-правових підстав, ключових положень двосторонніх угод про співробітництво у сфері безпеки з міжнародними партнерами, міститься насамперед у численних промовах і зверненнях Президента України, який їх підписував. У національному і зарубіжному інформаційному просторі є чимало коментарів політиків і медійників, які здебільшого схожих за змістом. Запропонований аналіз угод базується на вироблених у теорії міжнародних відносин і безпекознавстві концептуальних підходах до політики безпеки та оборони як складової зовнішньої політики держави, спрямованої на забезпечення її національної безпеки.

Метою статті є аналіз змісту, значення та потенційного впливу безпекових угод, укладених Україною з 2024 року, на її національну безпеку та міжнародне становище, а також їх порівняння задля виявлення спільних та відмінних рис.

Завдання дослідження. З'ясувати політико-правові мотиви укладення безпекових угод між Україною і зарубіжними державами. Здійснити порівняльний аналіз текстів угод, які охоплюють правові, політичні, економічні та безпекові аспекти. Систематизувати положення угод за їх основними структурними компонентами, з'ясувати їх спільні і відмінні риси. Сформулювати міркування щодо дієвості прагнень поєднувати багатосторонні гарантії з конкретними двосторонніми зобов'язаннями для зміцнення обороноздатності, залучення міжнародної підтримки та реалізації стратегічних цілей і інтересів України.

Матеріал і методи дослідження. Джерельну основу дослідження складають власне безпекові угоди. Починаючи з 2024 року, Україна підписала низку двосторонніх угод про співробітництво у сфері безпеки з міжнародними партнерами. Станом на листопад 2025 року Україна уклала 28 таких угод, які передбачають співпрацю у сфері оборони та довгострокову підтримку [1]. Першою була угода з Великою Британією (12 січня 2024 р.), а далі – з Німеччиною, Францією, США та іншими країнами. Повні тексти угод розміщені на вебсайті – офіційне інтернет-представництво Президента України. Залучені також окремі інтерв'ю та експертні оцінки (політиків, дипломатів, науковців).

Для наукового вивчення безпекових угод України із зарубіжними державами застосовано комплекс наукових методів дослідження, що дозволяє оцінити їхню ефективність у контексті національної і міжнародної безпеки. З огляду на сутність угод як нормативно-правових актів

застосовано методи юридичного аналізу: договірно-правовий метод для аналізу текстів угод; порівняльно-правовий – для зіставлення тексту угод; інституційний аналіз для дослідження ролі органів, що укладають та реалізують угоди (МЗС, РНБО, парламент). Політологічний підхід до об'єкту дослідження базується на застосуванні політологічних методів: системного для розгляду угод як елементів міжнародної системи безпеки; методу кейс-стаді для дослідження окремих актів, якими є аналізовані угоди та контент-аналіз для вивчення офіційних заяв, стратегій і медійних матеріалів для виявлення політичних нарративів. Використано емпіричний метод статистичного аналізу даних про військову допомогу, фінансування, кількість спільних навчань тощо.

Результати та обговорення. Повномасштабна агресія РФ загострила потребу України в гарантіях безпеки та значно ускладнила їх забезпечення. Шукаючи шляхи до зміцнення своєї безпеки, Україна десятиліттями прагнула вступити до НАТО, однак цей процес гальмується низкою політичних і геополітичних чинників [3]. Тим не менш, доти, доки існує загроза з боку РФ, потреба у новій моделі, механізмах або союзках для захисту України залишається ключовою умовою її суверенного існування. В цих умовах сформувалась нова форма гарантування безпеки – двосторонні безпекові угоди та гарантії. Ці документи спрямовані на посилення та поглиблення двостороннього співробітництва України з країнами-партнерами та формують підґрунтя для спільних дій у межах багатосторонніх механізмів. Вони стали логічним продовженням Декларації G7 про гарантії безпеки, ухваленої на Вільнюському саміті НАТО 2023 року, закладають основу нової архітектури безпеки для України [1]. Список країн, з якими такі угоди вже укладені налічує майже три десятки країн і продовжує активно розширюватись. Президент України В. Зеленський у своєму телеграм-каналі 13 квітня 2026 року повідомив, що доручив секретарю РНБО Р. Умерову «фіналізувати драфти кількох нових безпекових угод і готувати їх до підписання» [5]. Зокрема Україна працює над безпековою взаємодією з країнами Близького Сходу та регіону Затоки.

Поглиблення співпраці та інтеграції України у безпековій, економічній, логістичній та інших сферах з іншими країнами має як тактичне, так і стратегічне значення. Демонстрація міжнародної солідарності у вигляді «глобальної коаліції підтримки» підсилює цей ефект. Посилення спроможностей України забезпечити свою безпеку, економіку та інші сфери, зокрема через безпекові угоди, може підвищити ціну агресії для РФ. Система, побудована на основі таких угод здатна виконувати роль тимчасової альтернативи вступу до НАТО, а за умови її розвитку – навіть замінити деякі ключові функції Альянсу. Досвід Будапештського меморандуму 1994 року, який виявився неефективним через відсутність механізмів виконання, показує, що міцні гарантії безпеки є критично важливими. Саме сучасні безпекові угоди мають заповнити цю прогалину, посилюючи оборонні спроможності України та консолідуючи міжнародний тиск на агресора, зокрема через санкції та підтримку озброєнням.

Ці угоди мають також значний морально-політичний вплив. Кожна нова угода, підписана лідерами держав (наприклад, під час самітів «Великої сімки»), демонструє світову єдність навколо України. Це може допомогти запобігти розбіжностям серед західних союзників. Як зазначив радник з національної безпеки США Джейк Салліван, документ про зобов'язання є «потужним сигналом рішучої підтримки України зараз і в майбутньому» [27]. Отже, безпекові угоди та гарантії не лише збільшують оборонний потенціал України, але й зміцнюють надію на мирне врегулювання на вигідних для України умовах.

Розглядаючи ключові угоди, які були укладені починаючи від 2024 року, варто розділити їх за змістом та допомогою, яка надається Україні, а саме: військову та технічну підтримку, гарантії та консультації, оборонну промисловість та спільне виробництво, обмін розвіданими й безпеку інформації, гуманітарну та фінансову підтримку.

Військова підтримка та зміцнення обороноздатності. Більшість угод передбачають постачання техніки, озброєння, боєприпасів, а також навчання особового складу Збройних Сил України. Наприклад, Угода зі Сполученими Штатами Америки (13 червня 2024 року) [4] зобов'язує США впродовж 10 років «продовжувати навчання українських збройних сил, розширювати співпрацю у виробництві озброєнь і техніки, надавати військову допомогу і посилювати обмін розвідданими». У разі нового нападу росії США обіцяють «відразу провести консультації з Україною, щоб визначити подальші кроки». При цьому угода містить зобов'язання щодо автоматичного вступу американських військ у війну; вона фокусується на постачанні озброєнь, тренуваннях і підтримці оборонного потенціалу, підкреслює важливість антикорупційних реформ.

Аналогічно, угода зі Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії (12 січня 2024 року) [17] містить детальний перелік військової підтримки: військову допомогу на суму 2,5 мільярда фунтів у 2024–2025 роках; спільну роботу над забезпеченням здатності ЗСУ відновити територіальну цілісність країни, спільне надання сучасного військового обладнання (особливо систем ППО, артилерії, бронетехніки, бойової авіації тощо), допомогу у підготовці та розвитку ВМС і ППО, а також спільні навчання. Зокрема, Велика Британія надасть Україні «довгострокові консультації та підтримку управління обороною», а також допоможе розвинути спроможності ВМС і Морської охорони для розмінування і патрулювання морів, що сприятиме економічному відновленню України. За даними британського уряду, у 2022–2024 роках вони надали Україні понад 7,1 млрд фунтів стерлінгів військової допомоги.

У свою чергу угода з Федеративною Республікою Німеччина (16 лютого 2024) [23] підтверджує, що Німеччина є одним із найбільших постачальників озброєнь Україні і «продовжуватиме підтримувати Україну в її зусиллях із самозахисту стільки, скільки буде потрібно». ФРН підтверджує намір надавати довгострокову військову підтримку для повного відновлення територіальної цілісності України, оснащення і тренування майбутніх сил оборони країни. Німеччина також сприяє спільним закупівлям озброєнь разом з партнерами (в т.ч. в рамках «Рамштайн»), постачає сучасні системи ППО, артилерії, бронетехніки та боєприпасів. Із 2022 до 2024 р. ФРН виділила на військову допомогу понад €14,8 млрд, і в угоді зафіксовано намір продовжувати таку підтримку весь термін дії угоди. Кошти підуть на придбання техніки і вирішення логістичних питань, включаючи контроль над кінцевим використанням зброї.

Також в угодах згадуються спільні секторальні проекти. Наприклад, угода з Німеччиною передбачає розробку спільних концепцій майбутніх ЗСУ, підтримку ініціатив коаліції «Інтегрована ППО», а також ключових коаліцій спроможностей (артилерія, бронетехніка, морська безпека тощо) [23]. Велика Британія планує очолити морську коаліцію безпеки та розвинути ВМС України до внеску у безпеку Чорного і Азовського морів до 2035 року [17]. Таким чином, військова допомога варіюється від простого постачання зброї до глибокого спільного планування та будівництва спроможностей.

Гарантії безпеки і консультації. Більшість угод передбачають механізми стратегічних консультацій і гарантій у разі нового нападу. Наприклад, угоди з США, Великою Британією та Францією зобов'язують сторони швидко обмінюватися інформацією і проводити консультації на найвищому рівні впродовж 24 годин після повторного російського вторгнення [4; 17; 18]. Угода з Францією (16 лютого 2024) [18] проголошує, що будь-яке нове збройне вторгнення РФ «порушило б Статут ООН та основні принципи міжнародного права» і вимагало б колективної відповіді. У разі такого нападу Франція домовляється «протягом 24 годин провести консультації» і надати Україні «швидку та тривалу допомогу у сфері безпеки, сучасну військову техніку в усіх сферах відповідно до потреб та економічну допомогу»,

а також накласти на росію економічні санкції і консультиватися з Україною щодо її потреб у самообороні. В аналогічній угоді Великої Британії передбачено, що сторони прагнутимуть забезпечити рівень ЗСУ та сил безпеки України, «щоб у разі зовнішньої військової агресії проти Великої Британії Україна була здатна надати ефективну військову допомогу» [17] – тобто своєрідний двосторонній баланс зобов'язань.

Проте більшість угод прямо підкреслюють: це не є формальною статтею взаємної оборони, як у НАТО. Наприклад, українсько-британська угода застерігає, що, хоча сторони співпрацюватимуть у зв'язку з агресією, остаточне рішення щодо спрямування військ залишається на їх розсуд [17]. Водночас сам факт укладання цих угод є наочним сигналом агресору: країни готові швидко координувати відповіді на будь-яку нову загрозу.

Також угоди містять політичні гарантії підтримки євроатлантичних прагнень України. Зокрема, у «Сторічному партнерстві» з Великою Британією (підписаному в січні 2025 р.) британська сторона рішуче підтримує «незворотний шлях України до членства в НАТО» [17]. Багато країн в аналізованих угодах підтвердили принцип, що найкращою гарантією безпеки для України є саме членство в Альянсі і зобов'язуються допомагати рухатися до цієї мети.

Оборонна промисловість та спільне виробництво. Для довгострокового підсилення оборони України особлива увага надається співробітництву оборонних підприємств. Так, низка угод передбачає створення спільних проєктів, локалізацію виробництва та інвестиції у військово-промисловий комплекс України. До прикладу, у двосторонній угоді з ФРН зазначено, що сторони «вивчатимуть шляхи заохочення та сприяння» участі німецької оборонної промисловості у розвитку української оборонно-промислової бази [23]. Цей процес включає створення стимулів для інвестування, спільні підприємства, оцінку варіантів локалізації виробництва в Україні та виробничого партнерства. Аналогічно, в угоді з Італією (24 лютого 2024 року) [11] передбачено тісну координацію між оборонними підприємствами обох країн: створення спільних підприємств, парків технологій, інвестиційні можливості. Італія також зобов'язується надати фінансову допомогу для розвитку нашої оборонної промисловості. Ці ініціативи мають довести, що оборонна кооперація не обмежується короткостроковими позичками зброї, а йде в напрямку самодостатності, будівництва виробничих потужностей на території України.

Оборонний сектор також розглядається в контексті відбудови України. ФРН, наприклад, готова працювати над зменшенням бар'єрів для спільного виробництва й інвестицій, зосередившись на пріоритетних ланцюжках постачання та нових видах озброєнь [23]. Аналогічно, Франція у договорах наголошує на розвитку сучасного оборонного сектору України та підтримці спільного виробництва артилерії, ППО, бронетехніки, засобів зв'язку, та обміні технологіями [18]. Сукупно це означає, що безпекові угоди охоплюють не лише військові поставки, а й інтеграцію оборонної промисловості партнерів – шлях до створення надійного внутрішнього виробництва озброєнь в Україні.

Обмін розвідданими, кібербезпека та інформаційний простір. Деякі угоди виокремлюють обмін розвідінформацією і захист інформаційного простору. Так, угода з США згадує «посилення обміну розвідданими» [4]. Угода з Францією має розділи стратегічних комунікацій та кібербезпеки, де сторони зобов'язуються «продовжувати взаємну підтримку зусиль щодо протидії цифровому втручання та маніпуляціям» росії, посилювати кіберстійкість критичної інфраструктури та спільно боротися з кібератаками [18]. Також йдеться про спільний обмін досвідом у кібербезпеці і залучення України до колективних систем протидії дезінформації. Загалом, питання інформаційної безпеки та боротьби із гібридними загрозами отримали окрему увагу, що відображає розуміння, що сучасна війна не обмежується лише лінією фронту.

Інші аспекти (гуманітарна та фінансова підтримка, відповідальність). Частина безпекових угод торкається питань гуманітарного характеру і правосуддя. Наприклад, угода з Італією містить положення про подальшу координацію у наданні гуманітарної допомоги, відбудові критичної інфраструктури, а також притягнення РФ до відповідальності за спричинені збитки [11]. Подібні пункти є і в інших угодах, хоча вони часто є факультативними. Це підкреслює, що безпекові союзи іноді поєднують військовий та цивільний аспекти – від логістики гуманітарної допомоги до судового переслідування воєнних злочинів.

Окрім вже згаданих угод варто згадати також угоди про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Республікою Польща (8 липня 2024 року) [16], Чеською Республікою (18 липня 2024 року) [25], Королівством Норвегія (31 травня 2024 року) [22] і Швецією (31 травня 2024 року) [19], які передбачають широкий спектр підтримки нашій державі. Так, Польща зобов'язується забезпечувати військову допомогу, навчання в рамках «українського легіону», співпрацю в сфері кібер- та інформаційної безпеки, а також підтримує «Формулу миру» [16]. Чехія надає озброєння, проводить підготовку військових, розвиває спільне виробництво та бере участь у відновленні інфраструктури [25]. Норвегія зобов'язується надавати швидку допомогу в разі нової агресії, підтримує Україну військово, економічно та санкційно, а угода діє щонайменше 10 років [22]. Швеція виділяє значне фінансування, постачає сучасну техніку (зокрема Archer, CV90, ASC 890), розвиває спільне виробництво й підтримує реформи та інтеграцію України в ЄС і НАТО [19].

Аналізуючи угоди між Україною та Нідерландами (1 березня 2024 року) [14], Фінляндською Республікою (3 квітня 2024 року) [24], Королівством Бельгія (28 травня 2024 року) [21] і Японією (13 червня 2024 року) [9] варто зазначити, що вони також передбачають значну політичну, військову, фінансову та гуманітарну підтримку. Нідерланди, зокрема, надають 2 млрд євро військової допомоги у 2024 році, зобов'язуються до екстреного реагування в разі нової агресії, підтримують вступ України до ЄС і НАТО та створення трибуналу для агресора [21]. Фінляндія допомагає у підготовці військових, кібербезпеці, розмінуванні та освітніх реформах [24]. Бельгія сприяє обміну розвідувальною інформацією, посилює стійкість до CBRN-загроз, надає гуманітарну допомогу та підтримує євроатлантичну інтеграцію України [21]. Японія виділяє 4,5 млрд доларів у 2024 році, забезпечує нелетальну військову допомогу, співпрацює у сфері кібербезпеки, бере участь у післявоєнному відновленні та підтримує Формулу миру [9]. Усі ці домовленості безперечно зміцнюють обороноздатність України та сприяють її довгостроковій стійкості й відновленню.

Угоди про безпекове співробітництво між Україною та балтійськими країнами – Литовською Республікою (27 червня 2024 року) [13], Латвійською Республікою (11 квітня 2024 року) [10] та Естонією (27 червня 2024 року) [20] – передбачають комплексну військову, політичну та інституційну підтримку. Литва прагне щорічно надавати Україні допомогу в розмірі 0,25% свого ВВП, включаючи постачання сучасного військового обладнання, відновлення тренувальної місії в Україні, а також підтримку в розвідці, кібербезпеці, захисті критичної інфраструктури та протидії гібридним і ядерним загрозам. Окрім того, Литва підтримує членство України в ЄС і НАТО та сприяє притягненню Росії до відповідальності за агресію [13].

Латвія зосереджується на захисті критичної інфраструктури, розвитку спільних освітніх програм, поглибленні співпраці у сфері розвідки та безпеки, боротьбі з організованою злочинністю, а також на створенні навчального центру для безпілотників; надає гуманітарну допомогу, підтримує реабілітацію українських військових та сприяє інтеграції України до ЄС і НАТО [10].

Естонія зобов'язується надавати Україні щорічну військову допомогу в розмірі щонайменше 0,25% свого ВВП, що включає постачання артилерії, протитанкових систем,

безпілотників та засобів радіоелектронної боротьби. Також передбачено запуск Стратегічного діалогу з питань безпеки, співпрацю в кібербезпеці, навчанні кадрів, захисті критичної інфраструктури та підтримку євроатлантичної інтеграції України [20]. Усі три Балтійські країни підтверджують готовність до швидкого реагування у разі нової агресії, підтримують Формулу миру та сприяють притягненню росії до відповідальності за воєнні злочини.

Хоч і безпекові угоди мають відмінності та різних держав-учасників, вони мають низку спільних рис. По-перше, всі угоди визначають безпеку України як невід’ємну складову глобальної безпеки, базуються на Декларації G7 (Вільнюс, липень 2023 року) – гарантії безпеки для України [7]. Наприклад, німецький документ прямо формулює: «Учасники підтверджують, що безпека України є складовою євроатлантичної та світової безпеки» [23]. Подібні положення можна знайти і в інших угодах (США, Великобританія, Франція тощо). По-друге, усі домовленості мають довгостроковий характер, передбачають довгострокову підтримку: військова допомога, фінансування, навчання, оборонна співпраця. Термін дії переважно більшої частини угод – 10 років з можливістю продовження. Це означає, що зобов’язання партнерів не обмежуються разовими поставками, а плануються на значний період, що відповідає довгостроковим викликам війни та реконструкції. По-третє, тими чи іншими формулюваннями угоди наголошують на євроатлантичному курсі України: вони вказують, що Україна рухається до членства в НАТО та ЄС, яке є «найкращою гарантією безпеки», і що сторони готові допомагати нам у проведенні необхідних реформ. Спільним є і двосторонній формат: кожна угода укладається окремо між Україною та конкретною державою. Таким чином, укладені угоди консолідують зовнішньополітичний вектор України і роблять його невід’ємною частиною безпекових стратегій держав-партнерів.

Водночас існують і суттєві відмінності між прописаними в аналізованих угодах підходами і зобов’язаннями окремих держав, що відображають їх індивідуальні національні пріоритети. Насамперед, ці відмінності стосуються специфіки надання гарантій. Так, «Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії» [17] містить унікальний пункт про взаємну допомогу: якщо Велика Британія зазнає агресії, Україна пообіцяла надати їй ефективну військову підтримку – це певний жест взаємності, відсутній в інших. Більшість же угод формулюють подібні пункти нерівнозначно: обіцяють проводити консультації і надавати допомогу тільки за необхідності, без юридичного зобов’язання. Як приклад – угода з США, де чітко підкреслено, що «угода не містить зобов’язання про взаємну оборону на кшталт НАТО» [4].

Також в угодах по-різному прописані консультаційні механізми. Британська та французька угоди прямо передбачають консультації протягом 24 годин у разі нападу на Україну. Угоди з іншими країнами також говорять про «координацію відповіді», але без чітких часових рамок. Незважаючи на це, усі сторони погодилися оперативно взаємодіяти у кризі.

Ще одна відмінність – акценти на вмісті допомоги. Обсяг допомоги різниться залежно від економічних і військових можливостей країни (наприклад, США та Велика Британія надають ширші пакети, ніж менші держави). Крім того, різним є фокус угод: США та Велика Британія більше зосереджуються на військовому навчанні і обладнанні, а також інтенсифікації обміну інформацією. Натомість, Німеччина – надовгостроковій підтримці та відновленні оборонної інфраструктури, а Франція – на структурі майбутніх ЗСУ і спільних закупівлях військової техніки, спільних навчаннях. Крім того, Німеччина підкреслює важливість спільних придбань озброєнь і участі в «Рамштайні», Франція – координацію коаліційних спроможностей (артилерії, ППО тощо).

Особливо помітна різниця в індустріальному напрямі. Угоди з деякими країнами Європи (Німеччина, Італія, Франція, Британія, тощо) суттєво деталізують співпрацю оборонної промисловості: вони включають заходи з інвестицій, захисту технологій, створення

спільних підприємств і локалізації виробництва. Угода з Італією, крім того, згадує спеціально про конференцію з відновлення України – тобто пов’язує безпеку зі сферою економіки і відбудови. З іншого боку, угоди з країнами, які більш обмежені в ресурсах (наприклад, із Королівством Бельгія (28 травня 2024 року) [21], Португалією (28 травня 2024 року) [15] та Литовською Республікою (27 червня 2024 року) [13]), часто мають спільний характер (передбачені приєднання до коаліцій) і не деталізують промисловий компонент.

Попри збільшення кількості домовленостей, що передбачають обмін розвідувальною інформацією та кіберспівпрацю, рівень опрацювання цих напрямів у текстах угод залишається нерівномірним. До прикладу, в угодах США і Великобританії прямо фігурує термін «обмін розвідданими». ФРН же акцентує на підвищенні безпеки від атак із застосуванням зброї масового ураження та оборону критичної інфраструктури (тобто основний акцент – у протиповітряній сфері). Франція та Італія в окремих статтях угод приділяють увагу кібер-і інформаційній безпеці. Ці різновекторні підходи виявляють політичні пріоритети: деякі країни розглядають кіберзагрози на рівні оборони, інші – як складову цивільної безпеки.

Варто також відзначити, що міжнародна складова різна: тривимірні (першим виміром є – політичний, другим є військовий, третім – цивільно-гуманітарний) у «великій сімці» (Великобританія, США, Німеччина, Франція, Канада (24 лютого 2024 року) [12], Італія, Японія) на відміну двосторонніх угод з іншими країнами. Наприклад, декларації і спільні заяви часто підсумовують багатообіцяльні рамки (як, наприклад, Спільні зобов’язання G7 від 12 липня 2023 [26] чи угода Україна-ЄС від 27 червня 2024 року [8]), тоді як двосторонні угоди з «малими» державами (Естонія, Литва, Латвія, Польща, Чехія та ін.) зазвичай детальніші в одній сфері (найчастіше – у військовій) та дають можливість орієнтуватись на національні пріоритети цих держав.

Нарешті, різним є місце підписання, що зумовлено місцем проведення двосторонніх чи багатосторонніх переговорів за участю України: здебільшого це м. Київ і Харків, столичні міста: Берлін, Брюссель, Варшава, Вільнюс, Лісабон, Париж, Стокгольм, а також Апулія (Італія) і Вудсток (Велика Британія).

Таким чином, попри різну форму і обсяг, сучасні безпекові угоди України з іншими державами мають спільну сутність: довгострокову кооперацію в обороні, спрямовану на стримування російської агресії та посилення спроможностей України. Водночас кожна угода відображає індивідуальну роль партнера – від глибоких промислових зв’язків до оперативного консультування.

Висновки. У сукупності укладені за 2024–2025 роки безпекові домовленості формують «нову архітектуру безпеки» навколо України. Їхнє значення важко переоцінити: вони не лише забезпечують Україні реальну підтримку зараз (техніку, ресурси, тренування), а й фіксують обіцянки партнерів на майбутнє. Ці домовленості створюють своєрідний «фонд довіри», який гарантує, що забезпечення ключових спроможностей України буде продовжено незалежно від короткострокових політичних змін у союзних країнах. Як стверджує Президент України В. Зеленський: «кожна така угода наближає нашу державу до більших можливостей, до більшої взаємодії зі світом, до більшої сили. І разом із цим кожна така угода додає більше сили міжнародному порядку, заснованому на правилах» [6]. Підписання кожної нової безпекової угоди слугує водночас і підтвердженням стабільної підтримки для українського суспільства, і чітким сигналом потенційним агресорам про рішучість та згуртованість міжнародної коаліції на боці України.

У перспективі ці угоди мають не тільки оборонне, а й стратегічне значення. По-перше, вони прискорюють інтеграцію України в євроатлантичні структури – і в цьому їхня сила, оскільки підтримка вступу до НАТО була інтегрованою складовою багатьох документів. По-друге, створені механізми можуть стати основою для колективної відповіді у будь-якому

майбутньому конфлікті (включно з російською агресією), оскільки передбачають негайні консультації й узгодження дій. По-третє, інтеграція оборонної промисловості забезпечує Україні шанси поступово наростити власний потужний виробничий комплекс, що посилить її обороноздатність навіть після завершення прямої військової допомоги ззовні.

Отже, підписані угоди – це комплекс заходів, що підсилюють стійкість України та її здатність стримувати агресора сьогодні й у довгостроковій перспективі. Укладання двосторонніх безпекових угод набуває особливої ваги в умовах послаблення міжнародних безпекових інституцій та відсутності прямих гарантій безпеки. У поєднанні з внутрішніми реформами і глобальними санкціями проти РФ вони роблять наступ нової повномасштабної агресії вкрай ризикованим та дороговартісним для агресора. Цей новий рівень безпекового співробітництва закладає фундамент для стабільності регіону у майбутньому: згуртованість партнерів щодо України посилює загальноєвропейську обороноздатність і створює передумови для мирного порядку, заснованого на принципах міжнародного права. У комплексі ці угоди формують фундамент нової системи колективної безпеки в Європі, покликаної запобігти повторенню агресії та забезпечити стабільність на десятиліття вперед.

Перспективи подальших досліджень пов'язані із аналізом текстів угод щодо їхньої відповідності Конституції України та міжнародному праву, зіставлення українських угод із аналогічними договорами інших держав (наприклад, НАТО, ЄС, двосторонні угоди США–Польща). Геополітичний аналіз сприятиме оцінці впливу угод на регіональну та глобальну безпеку, визначенню потенційних загроз і вигод від угод (наприклад, залежність від союзників, гарантії оборони), а також моделюванню можливих наслідків виконання чи порушення угод в умовах формування нового світового і регіонального порядку.

Література:

1. Безпекові угоди України, що вони передбачають. *Міністерство оборони України: офіц. вебсайт* [08.11.2025]. URL: <https://mod.gov.ua/news/z-kim-ukrayina-maye-bezpekovi-ugodi-i-shho-voni-perebachayut-rozjasnennya-minoboroni>
2. Браїлян Є. Безпекова угода з Великою Британією: що вона змінює у підтримці України. *Радіо Свобода*. 2024. 27 січня. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/bezpekova-uhoda-z-velykoju-brytaniyeu-zmist-vyklyky/32793455.html>
3. Гетьманчук А. Міфи і факти : Україна і НАТО. Українські метаморфози. *Політика. Економіка. Суспільство. [Osteuropa. Спецвипуск]*. 2010. С. 167–178. URL: <https://zeitschrift-osteuropa.de/hefte/international/ukrains-ki-metarmofози/m-fi-fakti/>
4. Двостороння безпекова угода між Україною та Сполученими Штатами Америки [Підписано в Апулії, Італія, 13 червня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/dvostoronnya-bezpekova-ugoda-mizh-ukrayinoyu-ta-spoluchenimi-91501>
5. Доповідь Рустема Умерова за підсумками першого етапу роботи з нашими партнерами в регіоні Близького Сходу та Затоки [13,04.2026]. URL: t.me/V_Zelenskiy_official/18634.
6. Зеленський : Безпекові угоди наближають Україну до більших можливостей. *Укрінформ*. 2024. 01 березня. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3834246-zelenskij-bezpekovi-ugodi-nablizaut-ukrainu-do-bilsih-mozlivostej.html>
7. Спільна декларація про підтримку України 12 липня 2023 року. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/spilna-deklaraciya-pro-pidtrimku-ukrayini-84277>
8. Спільні безпекові зобов'язання між Україною та Європейським Союзом [Учинено у м. Брюсселі 27 червня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/spilni-bezpekovi-zobovyazannya-mizh-ukrayinoyu-ta-yevropejsk-91801>
9. Угода про підтримку України та співробітництво між Україною та урядом Японії [Підписано в Савеллетрі-ді-Фазано (Апулія) 13 червня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-pidtrimku-ukrayini-ta-spivrobitnictvo-mizh-ukrayin-91481>

10. Угода між Україною та Латвійською Республікою про довгострокову підтримку та безпекові зобов'язання [Підписано у Вільнюсі 11 квітня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-mizh-ukrayinoyu-ta-latvijskoju-respublikoyu-pro-dovgos-90189>

11. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Італією [Підписано в м. Київ 24 лютого 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-89245>

12. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою [Підписано у м. Київ 24 лютого 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-89233>

13. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Литовською Республікою [Підписано у Брюсселі 27 червня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-91809>

14. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Нідерландами [Підписано в Харкові 1 березня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-89461>

15. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Португалією [Підписано в Лісабоні 28 травня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-91181>

16. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Республікою Польща [Підписано у м. Варшава 8 липня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-92009>

17. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії [Підписано в м. Києві 12 січня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-88277>

18. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Францією [Підписано в м. Парижі 16 лютого 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-89005>

19. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Швецією [Підписано у Стокгольмі 31 травня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-91229>

20. Угода про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Естонією [Підписано у Брюсселі 27 червня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-91793>

21. Угода про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Королівством Бельгія [Підписано в Брюсселі 28 травня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-91169>

22. Угода про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Королівством Норвегія [Підписано в Стокгольмі 31 травня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-91241>

23. Угода про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Федеративною Республікою Німеччина [Підписано 16 лютого 2024 року у м. Берлін]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-88985>

24. Угода про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Фінляндською Республікою [Підписано в м. Київ 3 квітня 2024 року]. *Офіційне представництво Президента України*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-90021>

25. Угода про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Чеською Республікою [Підписано у м. Вудсток 18 липня 2024 р.]. *Офіційне представництво Президента України*. URL:<https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-92237>

26. G7: Joint declaration of support for Ukraine [Council of the EU. Statements and Remarks 544/23 12/07/2023]. URL:<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/07/12/g7-joint-declaration-of-support-for-ukraine/>

27. Joseph R. Biden, JR. Press Gaggle by Press Secretary Karine Jean-Pierre [May 17, 2022]. URL:<https://www.presidency.ucsb.edu/documents/press-gaggle-press-secretary-karine-jean-pierre-and-national-security-advisor-jake-12>

References:

1. Bezpekovi uhody Ukrainy, shchovony peredbachaiut. *Ministerstvo obrony Ukrainy : ofits. veb-sait* [08.11.2025]. Retrieved from: <https://mod.gov.ua/news/z-kim-ukrayina-maye-bezpekovi-ugodi-i-shho-voni-peredbachayut-poyasnennya-minoboroni> [in Ukrainian].

2. Brailian Ye. Bezpekova uhoda z Velykoiu Brytaniieiu: shchovonazminiue u pidtrymtsi Ukrainy. *Radio Svoboda*. 2024. 27 sichnia. Retrieved from: <https://www.radiosvoboda.org/a/bezpekova-uhoda-z-velykoyu-brytaniyeyu-zmist-vyklyky/32793455.html> [in Ukrainian].

3. Hetmanchuk A. Mify i fakty : Ukraina i NATO. *Ukrainskimetamorfozy. Polityka. Ekonomika. Suspilstvo. [Osteuropa. Spetsvypusk]*. 2010. S. 167–178. Retrieved from: <https://zeitschrift-osteuropa.de/hefte/international/ukrains-ki-metarmofoz/m-fi-fakti/> [in Ukrainian].

4. Dvostoronnia bezpekova uhoda mizh Ukrainoiu ta Spoluchenymy Shtatamy Ameryky [Pidpysano v Apulii, Italiia, 13 chervnia 2024 roku]. *Ofitsiine predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/dvostoronnya-bezpekova-ugoda-mizh-ukrayinoyu-ta-spoluchenimi-91501> [in Ukrainian].

5. Dopovid Rustema Umierova za pidsumkamy pershoho etapu roboty z nashymy partneramy v reghoni Blyzkoho Skhodu ta Zatoky [13,04.2026]. Retrieved from: t.me/V_Zelenskiy_official/18634 [in Ukrainian].

6. Zelenskiy : Bezpekovi uhody na blyzhaiut Ukrainu d obilshykhmozlyvostej. *Ukrinform*. 2024. 01 bereznia. Retrieved from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3834246-zelenskij-bezpekovi-ugodi-nablizaut-ukrainu-do-bilsih-mozlivostej.html> [in Ukrainian].

7. Spilna deklaratsiia pro pidtrymku Ukrainy 12 lypnia 2023 roku. *Ofitsiine predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/spilna-deklaraciya-pro-pidtrimku-ukrayini-84277> [in Ukrainian].

8. Spilni bezpekovi zoboviazannia mizh Ukrainoiuta Yevropeiskym Soiuzom [Uchyneno u m. Briusseli 27 chervnia 2024 roku]. *Ofitsiine predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/spilni-bezpekovi-zoboviazannya-mizh-ukrayinoyu-ta-yevropejsk-91801> [in Ukrainian].

9. Uhadapropidtrymku Ukrainy taspivrobitnytstvomizh Ukrainoiuta iadom Yaponii [Pidpysano v Savelletri-di-Fazano (Apuliia) 13 chervnia 2024 roku]. *Ofitsiine predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-pidtrimku-ukrayini-ta-spivrobitnictvo-mizh-ukrayin-91481> [in Ukrainian].

10. Uhadamizh Ukrainoiuta Latviiskoiu Respublikoiu prodovhostrokovu pidtrymku tabezpekovi zoboviazannia [Pidpysano y Vilniusi 11 kvitnia 2024 roku]. *Ofitsiine predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-mizh-ukrayinoyu-ta-latvijskoyu-respublikoyu-pro-dovgos-90189> [in Ukrainian].

11. Uhadapropivrobitnytstvo u sferibezpekymizh Ukrainoiuta Italiieiu [Pidpysano v m. Kyiv 24 liutoho 2024 roku]. *Ofitsiine predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-89245> [in Ukrainian].

12. Uhadapropivrobitnytstvo u sferibezpekymizh Ukrainoiuta Kanadoiu [Pidpysano u m. Kyiv 24 liutoho 2024 roku]. *Ofitsiine predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-89233> [in Ukrainian].

13. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekymizhUkrainoiutaLytovskoiuRespublikoiu [Pidpysano u Briusseli 27 chervnia 2024 roku]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-91809> [in Ukrainian].
14. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekymizhUkrainoiutaNiderlandamy [Pidpysano v Kharkovi 1 bereznia 2024 roku]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-89461> [in Ukrainian].
15. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekymizhUkrainoiutaPortuhaliieiu [Pidpysano v Lisaboni 28 travnia 2024 roku]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-91181> [in Ukrainian].
16. Uhoda pro spivrobitnytstvo u sferibezpekymizhUkrainoiutaRespublikoiuPolshcha [Pidpysano u m. Varshava 8 lypnia 2024 roku]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-92009> [in Ukrainian].
17. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekymizhUkrainoiutaSpoluchenymKorolivstvomVelykoiBrytanii i PivnichnoiIrlandii [Pidpysano v m. Kyievi 12 sichnia 2024 roku]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-88277> [in Ukrainian].
18. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekymizhUkrainoiutaFrantsiieiu [Pidpysano v m. Paryzhi 16 liutoho 2024 roku]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-89005> [in Ukrainian].
19. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekymizhUkrainoiutaShvetsiieiu [Pidpysano u Stokholmi 31 travnia 2024 roku]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-91229> [in Ukrainian].
20. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekytadovhostrokovupidtrymkumizhUkrainoiutaEstoniieiu [Pidpysano u Briusseli 27 chervnia 2024 roku]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-91793> [in Ukrainian].
21. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekytadovhostrokovupidtrymkumizhUkrainoiutaKorolivstvomBelhii [Pidpysano v Briusseli 28 travnia 2024 roku]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-91169> [in Ukrainian].
22. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekytadovhostrokovupidtrymkumizhUkrainoiutaKorolivstvomNorvehii [Pidpysano v Stokholmi 31 travnia 2024 roku]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-91241> [in Ukrainian].
23. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekytadovhostrokovupidtrymkumizhUkrainoiutaFederatyvnoiuRespublikoiuNimechchyna [Pidpysano 16 liutoho 2024 roku u m. Berlin]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-88985> [in Ukrainian].
24. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekytadovhostrokovupidtrymkumizhUkrainoiutaFinliandskoiuRespublikoiu [Pidpysano v m. Kyiv 3 kvitnia 2024 roku]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-90021> [in Ukrainian].
25. Uhodaprospivrobitnytstvo u sferibezpekytadovhostrokovupidtrymkumizhUkrainoiutaCheskoiuRespublikoiu [Pidpysano u m. Vudstok 18 lypnia 2024 r.]. *OfitsiinepredstavnytstvoPrezydentaUkrainy*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-ta-dovgostrokovu-p-92237> [in Ukrainian].
26. G7: JointdeclarationofsupportforUkraine [Councilofthe EU. StatementsandRemarks 544/23 12/07/2023]. Retrieved from: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/07/12/g7-joint-declaration-of-support-for-ukraine/> [in English].
27. Joseph R. Biden, JR. PressGagglebyPressSecretaryKarineJean-Pierre [May 17, 2022]. URL: <https://www.presidency.ucsb.edu/documents/press-gaggle-press-secretary-karine-jean-pierre-and-national-security-advisor-jake-12>

Serhii Derevianko, Vladyslav Avrutskiy. The role of recent security agreements between Ukraine and foreign states in guaranteeing state sovereignty and territorial integrity

This article analyzes security agreements between Ukraine and foreign countries, which, in the context of Ukraine's War of Independence, are shaping a new architecture of security guarantees by pooling the efforts of states and their alliances to provide long-term military assistance to our country and support its post-war recovery. The approximately 30 agreements concluded between 2024 and 2025 share a common goal (long-term support and defense cooperation) but differ in scope and specialization depending on the partner state.

A comparative analysis was conducted of the texts of agreements covering legal, political, economic, and security aspects, based on their main structural components: military and technical support; guarantees and consultations; the defense industry and joint production; the exchange of intelligence and information security; and humanitarian and financial support. It has been demonstrated that military assistance ranges from simple arms supplies to in-depth joint planning and capacity-building; the mechanisms for strategic consultations and guarantees in the event of a new attack embedded in these agreements allow Ukraine to combine multilateral guarantees with specific bilateral commitments; The integration of partners' defense industries could pave the way for establishing reliable domestic arms production in Ukraine. Emphasis is placed on the specific ways in which issues of information security and cybersecurity are addressed in agreements, Ukraine's involvement in collective systems to counter disinformation, as well as the logistics of humanitarian aid and the prosecution of war crimes.

It is argued that the significant differences between the approaches and commitments of individual states as set forth in the agreements reflect their individual national priorities. Particular attention is paid to how these agreements contribute to strengthening defense capabilities, attracting international support, and achieving Ukraine's strategic goals and its European and Euro-Atlantic integration aspirations amid ongoing war and post-war reconstruction, as well as the formation of a new global and regional international order.

Key words: *military security and defense, geopolitics, state sovereignty, European and Euro-Atlantic integration, foreign policy, international security, international relations, international treaties and agreements, national security, national interests, global and regional order, territorial integrity, Ukraine.*

Відомості про авторів:

Дерев'яно Сергій – доктор політичних наук, професор,
професор кафедри політичних наук,
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника.

Авруцький Владислав – здобувач наукового ступеня,
доктор філософії з політології, кафедра політичних наук,
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника.

Дата першого надходження статті до видання: 05.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 27.05.2026